

[Joaquim Cortés]

LAIA DE BOBES

Tothom a Alella el coneix com a mínim de vista: té una imatge fàcil d'identificar i difícil d'oblidar: el cabell abundós i blanquíssim, bigoti igualment blanc, la cara serena, una bona alçada i una bona planta i ja certa edat –tot i que d'anys en té més que no n'aparenta– que fa que cridi l'atenció veure'l sempre en bicicleta. És en Cortés, Joaquim Cortés.

És d'aquí de sempre, i el primer que ens diu és que va néixer al costat d'una bóta de vi. No va ser així exactament, però el cert és que a casa

Als 13 anys ja sabia muntar a cavall sense sella, a l'estil *indio*. Per aquells torrents corria com una bala!

seva, a Can Sever, eren pagesos i s'hi dedicaven. Ell va néixer al barri del Rost, però després el pare va construir una casa a l'exemple del casc antic ("l'Ensanxe", en diu ell), concretament al carrer de Cervantes, i allí hi van instal·lar la premsa i hi van fer un celler gran on, perquè ens fem una idea de la mesura, ens comenta que l'any 35 hi tenien 22 bótes de vi. Aleshores ell tenia 15 anys. I encara ara, quan en parla, fa servir com a mesura de la collita de raïm no els quilos o la quantitat de portadores aconseguides, sinó el nombre de bótes de vi que se n'obtenia. Així, després del comentari sobre les 22 bótes hi afegeix per puntualitzar: "Però el 36 va ploure molt i només en vàrem collir quatre, de bótes".

Com tots els alellencs adults o grans nascuts aquí, si li demanem com veu el nostre poble, com ha viscut l'evolució que hi ha tingut lloc, comenta que Alella era molt diferent d'ara i que "abans totes les urbanitzacions eren vinyes; ara tot són torres i ha canviat molt: cap a Can Coll, cap a Can Comulada... era

Abans tot eren vinyes. Les coses han canviat molt: hi ha moltes persones que em coneixen i jo no sé qui són.

tot ple de vinyes". De tota manera, no ho diu amb nostàlgia, sinó fent una afirmació i explicant un fet constatable. I fa referència també a la part humana que aquest canvi comporta: abans tothom es coneixia, "ara hi ha molta gent que em coneix a mi i jo no els conec", sobretot, és clar, la gent jove, nanos que han crescut: a ell l'han vist sempre més o menys igual, mentre que ells en fer-se grans han canviat i a ell els costa més reconèixer-los i identificar-los.

Té ja uns bons quants anys: "El dia quatre en vaig fer 79", ens diu amb orgull. Malgrat la blancor dels cabells, n'aparenta molts menys, es cuida bé... "La senyora que tinc és la que em cuida!; ella, i la meua filla", afirma. El fet de veure'l sempre a l'aire lliure, fent voltes amb la bicicleta o petant la xerrada assegut en un banc fins i tot a l'ombra quan fa fred també ajuda que ens costi imaginar l'edat que té, o a que el fem més jove del que és, perquè veritablement ho sembla.

Li agraden els animals. Ara viu amb un gat que va aparèixer per casa seva, però abans havia arribat a tenir quatre gossos i, ja de petit, als 13 anys, sabia muntar a cavall... "a l'estil *indio* –ens explica–, sense sella: per aquells torrents corria com una bala!". I també havia après en aquella edat a nedar i anar en bicicleta; després les feines que va fer –primer de pagès, després fent petits transports amb el tricicle– l'obligaven a moure's, i ara que és jubilat de fa uns anys encara passa moltes hores del dia a l'aire lliure fent llargs passejos –un al matí i un havent dinat– en bicicleta.

"A casa eren pagesos i no es van cuidar gaire de que estudiéssim, vaig

anar a l'escola pública", ens explica. Després havia d'aprendre l'ofici de sabater. Semblava que aquesta podia ser una feina adequada, tenint en compte que havia sofert una paràlisi infantil amb seqüeles irreparables. La guerra, però, ho va impedir. Es va dedicar, doncs, a ajudar el pare a llaurar vinyes, primer, i després va exercir de pagès durant 20 o 25 anys, fins que l'amo va fer fora el masover d'allà on ell feinejava, i va plegar.

Aleshores es va comprar un tricicle i es va dedicar a fer petits transports fins que li va arribar l'edat de jubilar-se. Amb aquell vehicle que molts alellencs recordem perfectament –la cabina blanca, la caixa oberta a la part de darrere–, anava sovint al Born, a Badalona i a Mataró. Durant 30 anys va repartir el pa del forn de la Riera, de vegades feia de taxista, de vegades aprofitava el viatge cap al Masnou fent el favor de baixar algú que li ho demanava, duia llenya a les primeres torres de les primeres urbanitzacions, proveïa de fustes els fusters i transportava barres de ferro per al ferrer... que sobresortien molt del vehicle perquè feien sis metres de longitud! "Un dia –ens explica en Cortés– em va parar la policia i em va dir que allò era massa llarg. 'Fa deu anys que en porto', li vaig contestar, i ell em va dir: 'Ha tenido usted mucha suerte', i no em va posar la multa". El tricicle és un vehicle senzillet, que funciona amb motor de moto, però el darrer que va tenir, ens comenta, agafava per l'autopista els 80 o 90 quilòmetres per hora.

Quan va fer els 65 anys els alellencs vam deixar de veure'l amb aquell curiós vehicle i des d'aquell moment la seva imatge ha anat lligada per a tots nosaltres a la bicicleta. N'ha tingut tretze de diferents des d'aleshores, però cap comprada nova, i totes han estat de les senzilles, sense marxes. La fa servir perquè li va més bé que no pas caminar; "amb l'edat això del peu ha anat empitjorant, ara no podria fer de pagès –ens explica–; per caminar haig de dur bastó i el joc del peu em fa mal".

Aquesta dificultat no ha impedit, però, que aprofités el temps i el dedicés a voltar mig món amb l'Avi Turista. En l'estona de conversa que hi tenim esmenta, de per aquí a prop La Pobla de Segur, Lourdes i Andorra; i de més lluny Rússia (Kiev, Sant

A la Plaça Roja de la capital russa se'm va acostar un militar d'aquells i em va fer una abraçada...

Petersburg, Moscou), Alemanya, Iugoslàvia, París, Tunísia, Madeira, Fàtima i Portugal. Alguns dels viatges els fa amb la dona, a d'altres hi ha anat acompanyat de la seva única filla.

La seva imatge tan impactant li ha proporcionat més d'una anècdota essent fora: "a la Plaça Roja de la capital russa se'm va acostar un militar d'aquells i em va fer una abraçada; potser al veure'm es va pensar que era un mutilat i em va voler abraçar pensant en els mals temps de la guerra..." Una altra: "Fa catorze anys, en un viatge a Iugoslàvia, una noia del grup amb què anàvem es va enamorar del meu cabell, i sempre m'ho deia i em feia abraçades!". I un bon dia, estant ell assegut en un pedrís a Andorra, mentre la seva filla comprava en uns grans magatzems, se li acosta una noia i li diu "Vostè és el de la bicicleta d'Alella!". És clar, el coneix tothom. "Ara, però, hi ha molta gent que em coneix a mi i jo no els conec", ens explica. És lògic, perquè tothom que l'ha vist una vegada se'n recorda.

Per als que simplement són de visita al nostre poble, és una figura que passa per davant seu pedalant, o que pren el sol asseguda al banc de Can Leonard amb el vehicle recolzat a la paret. Per als alellencs, és l'home de la bicicleta que havia estat l'home del tricicle: en Cortés, és clar.

en Cortés

